

POSTANOWIENIE

Dnia 16 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z odwołania W.K. prowadzącej działalność pod nazwą F. w G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Nowym Sączu
z udziałem zainteresowanych: M.C., R.J., S.J., A.T., K.L., M.P., P.S., P.S1., M.T. i
S. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W.
o ustalenie płatnika składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 16 września 2025 r.,
zażalenia odwołującej się na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 11 października 2024 r., sygn. akt III AUa 483/20,

I. oddala zażalenie,

**II. zasądza od W.K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń
Społecznych Oddziału w Nowym Sączu kwotę 900,00
(dziewięćset) złotych wraz z odsetkami, o których mowa w art. 98
§ 1¹ k.p.c. - tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w
postępowaniu zażaleniowym.**

DS

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 7 sierpnia 2024 r. (sygn. akt III AUa 483/20) Sąd Apelacyjny w
Krakowie oddalił apelację W.K. od wyroku z 12 listopada 2019 r. Sądu Okręgowego

w Nowym Sączu. Przedmiotem sprawy była kwestia ustalenia płatnika składek na ubezpieczenia społeczne i ustalenia wysokości podstawy wymiaru składek.

Odwołująca działając przez pełnomocnika w osobie adwokata wniosła skargę kasacyjną od przedmiotowego wyroku.

Sąd Apelacyjny w Krakowie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, postanowieniem z 11 października 2024 r. (sygn. akt III AUa 483/20), odrzucił skargę kasacyjną.

W uzasadnieniu stanowiska Sąd Apelacyjny wskazał, że wartość przedmiotu zaskarżenia, wskazana przez skarżącą w stosunku do wymienionych w sentencji uczestników, nie osiąga dziesięciu tysięcy złotych. Tym samym, ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia, skarga kasacyjna w stosunku do żadnego z uczestników w niniejszej sprawie nie jest dopuszczalna, a mamy do czynienia ze współuczestnictwem formalnym, zatem wartości nie podlegają zsumowaniu.

Sąd zaznaczył też, że w niniejszej sprawie nie jest kwestionowana sama okoliczność podlegania przez uczestników ubezpieczeniom społecznym na podstawie stosunku pracy (w istocie jest to okoliczność bezsporna), lecz skarżąca kwestionuje obciążenie jej jako płatnika składek obowiązkiem ich zapłaty, wskazując na przekazanie pracowników innemu podmiotowi.

Zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie wywiodła odwołująca, zarzucając naruszenie przepisu postępowania, a to art. 398² § 1 k.p.c., polegające na jego niewłaściwym zastosowaniu wskutek uznania, że w niniejszej sprawie skarga kasacyjna jest niedopuszczalna.

W związku z powyższym, skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości.

W uzasadnieniu zażalenia skarżąca wskazała, że o przedmiocie niniejszej sprawy decyduje w istocie decyzja organu rentowego, na mocy której stwierdzono, że ubezpieczeni podlegają obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu u płatnika składek F. W.K. Sąd Okręgowy rozpoznający odwołanie od decyzji organu rentowego zakwalifikował niniejszą sprawą jako sprawę m.in. o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym. Również Sąd Apelacyjny rozpoznający apelację od wyroku Sądu Okręgowego nie kwestionował tak określonego przedmiotu sprawy. Nie ma racji Sąd Apelacyjny

stwierdzając, że w niniejszej sprawie nie jest kwestionowana sama okoliczność podlegania przez uczestników ubezpieczeniom społecznym na podstawie stosunku pracy. Odwołująca zarzuca, że przedmiotem sporu w niniejszej sprawie jest właśnie okoliczność podlegania przez uczestników ubezpieczeniom społecznym u płatnika składek F. W. K., czemu dał wyraz organ rentowy wydając decyzję z 16 kwietnia 2014 r.

W odpowiedzi na wywiedzione zażalenie organ rentowy wniósł o oddalenie zażalenia w całości oraz zasądzenie od skarżącej na rzecz organu rentowego - ZUS Oddział w Nowym Sączu kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie wywiedzione w niniejszym postępowaniu jest niezasadne.

Zaskarżone postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie jest prawidłowe i brak jest podstaw do jego kwestionowania. Z uzasadnienia Sądu wynika, że w niniejszej sprawie nie jest kwestionowana sama okoliczność podlegania przez uczestników ubezpieczeniom społecznym na podstawie stosunku pracy (w istocie jest to okoliczność bezsporna), lecz skarżąca kwestionuje obciążenie jej jako płatnika składek obowiązkiem zapłaty składek, wskazując na przekazanie pracowników innemu podmiotowi. Wyznacznikiem zakresu sprawy jest jednak decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ k.p.c. i art. 477¹⁴ k.p.c.; tak m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 20 stycznia 2010 r., II UZ 49/09, LEX nr 583831 i z 22 lutego 2012 r., II UK 275/11, LEX nr 1215286). Dlatego ustalenie podmiotu zobowiązanego do odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne (płatnika składek) wyklucza możliwość zakwalifikowania sprawy jako sprawy dotyczącej podlegania ubezpieczeniom społecznym, a tym samym skarga kasacyjna jest dopuszczalna w zależności od wartości przedmiotu zaskarżenia (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 21 maja 2024 r., I UZ 26/23, Legalis nr 3084620).

Sąd Najwyższy wskazuje, że jeżeli w sprawie rozpoznawanej przez sąd ubezpieczeń społecznych, w wyniku wniesienia odwołania przez płatnika składek,

nie jest sporne samo podleganie zainteresowanych ubezpieczeniom społecznym z tytułu ich zatrudnienia, jako pracowników, w okresach objętych zaskarżonymi decyzjami, lecz jedynie to, kto w tym okresie był ich pracodawcą, a w konsekwencji płatnikiem składek na te ubezpieczenia, to rozpoznawana sprawa dotyczy ustalenia podmiotu zobowiązanego do zapłaty składek z tego tytułu, jest więc sprawą o prawa majątkowe, w której dopuszczalność skargi kasacyjnej jest uzależniona od wartości przedmiotu zaskarżenia nie niższej niż dziesięć tysięcy złotych (art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c.). Wartość tę wyznacza wysokość składek za jeden rok od jednego ubezpieczonego (pracownika, zainteresowanego - tak postanowienie Sądu Najwyższego z 28 stycznia 2021 r., I UZ 21/20, LEX nr 3113236; podobnie postanowienia Sądu Najwyższego: z 27 stycznia 2021 r., III USK 31/21, LEX nr 3181433, z 25 listopada 2021 r., I UZ 22/21, LEX nr 3527313, z 15 grudnia 2021 r., I UZ 21/21, LEX nr 3527376, z 12 stycznia 2022 r., I UZ 33/21, LEX nr 3369499, z 8 lutego 2022 r., I UZ 41/21, LEX nr 3305514 i z 22 marca 2022 r., I UZ 32/21, LEX nr 3398969). Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego, ustalenie podmiotu zobowiązanego do odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne (płatnika składek) wyklucza możliwość zakwalifikowania sprawy jako sprawy dotyczącej podlegania ubezpieczeniom społecznym, a tym samym skarga kasacyjna jest dopuszczalna w zależności od wartości przedmiotu zaskarżenia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 22 października 2019 r., I UK 422/18, LEX nr 3019496 i z 12 kwietnia 2022 r., I UZ 1/22, LEX nr 3421916).

Stąd przyjmuje się jednolicie, że sprawa o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, o której mowa w art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c., to sprawa, w której spór dotyczy istnienia obowiązku podlegania danej osoby fizycznej ubezpieczeniom społecznym, z któregokolwiek tytułu wymienionego w art. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji, jeżeli adresat decyzji organu rentowego neguje, że jest płatnikiem składek należnych za ubezpieczonego, spór przedmiotowo dotyczy składek na ubezpieczenia społeczne, a nie podlegania ubezpieczeniu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 stycznia 2017 r., II UZ 68/16, LEX nr 2209114, z 21 kwietnia 2015 r., II UZ 8/15, OSNP 2017 nr 3, poz. 34, z 15 kwietnia 2015 r., I UK 470/14, LEX nr 1751284, z 5 grudnia 2017 r., I UZ 52/17, LEX nr 2434481,

z 16 czerwca 2020 r., I UK 330/19, LEX nr 3033209, z 9 kwietnia 2024 r., I UZ 25/23, Legalis nr 3063559, z 21 maja 2024 r., I UZ 26/23, Legalis nr 3084620, z 19 listopada 2024 r., I UZ 21/24, Legalis nr 3170750, z 4 grudnia 2024 r., I UZ 20/24 Legalis nr 3168270).

Z uwagi na powyższe, Sąd Apelacyjny słusznie więc stwierdził, że skarga kasacyjna w niniejszej sprawie jest niedopuszczalna, z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia, która jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych (art. 398² § 1 k.p.c.). O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c. i art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1935 ze zm.).

DS.

[a.ł]